

Eldízetési díj.

Vidékre postán vgy helyben házhoz hordva

Egész évre	16 frt.
Félévre	8
Negyedévre	4
Egy óra helybe	1 frt 50 kr.

Egyes izám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Fér 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

ÁZ ÉRTÉKESEB CÍKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, havá az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

1876. hatodik évfolyamára.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egész évre	16 frt
Félévre	8 frt
Negyedévre	4
Egy óra	1 frt 50 kr.

Egyes sán ára 7 kr.

A megrendelék legczélseztűbben postai utalvánnyal alírt könyvkereskedésbe küldendők.

Nyolcz egysrre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,

„Kelet” kiadója.

Kolozsvár, 1876. febr. 15.

(I.—t.) Ha gazdasági egyetűnk egyik kiváló tagjának álóban elismeréseméltó szakértelemmel és odaadással készített s már a mult alkalommal e helyen érintett nagybecsű dolgozatát tekintjük, lehetetlen eszűnkbe nem jutnia a „legnagyobb magyar” ama mcdásának, hogy Magyarország saját zsírján fullad el.

És viszont lehetetlen, hogy fájtó érzés ne fogja el tűnk, midőn mintegy előnkbe tárva látjuk csodálatos képét ama kincsek, melyek szertűn felhasználtatva, valóságos kincstárá válhatnának egész államunknak, s máelöl elgondoljuk, hogy mind e kincsek felhasználására eddig egy szólnán semmi se történt.

Innen-onnan ilencz éve, hogy saját gazdánkka váltuk — mert az azelelti kormányoknak mé nem is igen vesszük rosz néven, hogy melésűnkre semmit sem tettek — s ime esk ma kezdik s a kszozóruen szóba hozn közgazdasági és gyár- ipari reformáltatánk kérdéseit. Mert elmondhatjuk, hogye kérdések, ily alakban s ily alaposan nánk még tárgyalva sem valának.

Az erdélyi iszket csak ma kezdjük valóban ősmerni.

Általános fizisokban ugyan eddig

sem szűkölködünk; „kiaknázhatlan kincsek” „székely kivándorlás”, „gyárípar” sat. röpkedtek ugyan a légben, de a nélkül, hogy valamennyi állami czél összesletes áttekintésében s e kérdések szerves összefüggésében szakszerűen fel lettek volna tűntetve.

S minő egészen más képét nyerjük állapotainknak e cikksorozat világitása mellett, mint eddig!

Gazdasági rendszerűnk győkeres átalakítása; a cultur szükségletek ez uton történő fokozása; elhárítása azon okoknak, melyek ma a közművelődés áthághatlan gátjaiként szerepelnek; ennek nyomán lehetővé tétele annak, hogy minden irányban tervszerű összműködés legyen megkezdhető; a megfelelő állami segélyezések által bőv foglalkozás nyújtása a kínálkozó munkás-erőnek s mindez által az adó- és értelmi képesség megalapítása és kifejlesztése; ime a nagy szabású tervezet egyes vonásai, melyek élénk színezetű képét varázsolják előnkbe országrészűnk, sőt egész hazánk jövőjének.

Az érdemes cikkíró az u. n. Székely kivándorlás kérdéséből veszi kiindulását s a positiv számadatokkal mutatja ki, hogy e kivándorlás valódi mivoltát annyi előmunkáló közül még egy sem fogta föl való értelmében, nem a túltűműtőség, nem a talaj szűk, aragy terméketlen volta, hanem az államilag elhárítandó gazdasági miseriák s a parlagon beverő értékek államilag támogatandó felhasználása a tulajdonképeni orvosság.

Épen nem erőnköt túlhaladó természeti viszonyok tehát az okforrás — mert hisz számokban fekszenek előtűnk a tények, hogy gazdasági viszonyok mellett prosperálnak, hanem saját magunk tétlensége, indolentiája, értelmelensége, melyek mellett bűnös könnyelműséggel várjuk — dum defluct amnis és saját magunkat tesszük nevetségesé panaszkodásinkkal, melyek teljesen hatalmukban álló körűmnyekre vonatkoznak.

De a tiszteletre méltó szerző nem állapodik meg csupán kiindulási pontjánál, hanem kiterjeszti figyelmét egy szólnán az egész erdélyi részekre, állapotaira, adományaira, politikai és közgazdasági viszonyaira s ugy szólnán kezűnkbe adja a módokat, melyekkel nem csak az erdélyi részek, hanem az egész állam jólétéelőbbre vihető volna, oly jövedelmi forrásokat mutatva fel, melyek csekély erő ráfordításával az egész államra nézve kiszámíthatatlan gazdagsággal kecsegtetnek.

„Ugy tetszett, mintha a gráciák készűl- nének sorukba fogadni s most kezdeném meg yoncz éveimet és valóban, oly válásos hitet éreztem keblemben, mint egy kolostorba készűlő szűz.

„Megérkeztűnk; a teremben még csak kevesen voltak, egy pár csoportozat állt imitt- amott, nagy közőket hagyva fel a tágas helyiségben. E nagy téren át, tekintem egy fiatal nőre esett, ki rendkívűl szép volt, kiváló eleganciával volt öltözve s egy diványon magánosan űlt a terem egyik zugában, kezében legyezűt tartott s figyelemmel látszott szemlélni minden upon érkező vendéget. Engem megpillantva, nem tarthatott vissza egy heves mozdulatot; e mozdulat ép ugy meglepett, mint szépsége és idegenszerű bája. Nagyszűlő- immel néhányszor megkerűltük a termet. A szűp nő sajátos, merev pillantással kísérté folyton lépteimet s én sem bírtam róla levenni tekintetemet. Magam sem tudtam, mi megy végbe keblemen; alkalmasint felismerte lelkem benne álmaim tárgyát. Néhány percz teltével nagyszűlőim nyugtalanoknak látszának; titkon sugtak pár szűt egymás fűlébe, mit én csak egy reptűben hallottam s kezdtek visszavonulni az első csarnok felé. Ekkor egyszerre fénysugár lővűt elmémbe; erővel kiragadtam magam kezeik közűl s mintegy bűverűtől vonzatra rohantam előre, egyenesen ama nő felé, megálltam előtte, reápillantottam s aztán fejemet őlébe hajtvá, susogám: „Kegyed az én fiatal mamám.” Egy szenvedélyes csók, görcsűs őlélés volt a felelet szavaimra.

„S hogyan történt mindez?

S egyszerűek az eszközök, melyekkel e nagy eredményeket elérni akarja. Néhány évi adó-mentesség az ipari vállalatok és emelendő gyárak részére; néhány szak-munka munkásainak előnyös feltételek melletti behozatala; néhány állami birtokban levő anyagnak ingyen, vagy a termelési árban való átbocsátása — szóval semmi új befektetés, csak épen néhány alkalmas törvény meghozatala s oly engedmények, melyek oly adókat engednek el, melyeket ma ugy sem szed az állam, de melyeknek nyomán idővel bár jövedelmi források fognának megnyílni.

S ne mondja senki, hogy ismét kűlön „erdélyi” kedvezményeket kívánunk. Ha a főváros kűlön költségei, ha a bányasági viz-szabályozás, ha egyik vagy másik vidék vasutja stb. az egész állam javára való befektetések valának: e kedvezmények sem Erdélynek, hanem a hazának nyújtandó segélyképen tekintendők s csak nem kívánják a teljes egyenlőség kedvéért az alföldön felállítani a vas-vagy sódá-gyárt, valamint mi sem várjuk, hogy mivel természeti viszonyaink egyik vagy másik termelési ágának nem kedvezők, azért oly ország-résznek se nyujtassék az illető segély vagy támogatás, mely a természeténél fogva alkalmas épen azon ág mive- lésére.

Mi csak attól félűnk, hogy mint annyszor, ez újabb és oly nagymértűben s z ak-munkálát is elődjének sorsában, az agyonhallgattatásban részesűl. De talán nem azért vannak s z ak-minisztereink, hogy szak-kérdéseink teljes alaposággal fölfejtve mégis mindannyiszor a feledség porára legyenek kárhóztatva.

vagyunk, mely a Széchenyiűtől oly méltán ostorozott fatalismus mákonyos álmaait aluszszá.

Mint az egyszerű bölcs — e cikksorozat szerzője, illetűleg gazdasági egyetűnk is elmondhatja minisztereinknek: űss, csak hallgass meg!!

— A képviselőház f. hó 14-iki ülésében elnök jelentése folytán a megűrűt jegyzűi állomások egyikének betűltése a csűtűrtűki űlés napirendjére tűzetett. Elnök jelentő továbbá, hogy a pénzügyminiszter a nagy hó-fuvtagok miatt nem érkezethetűn Bécsből meg, kéri az adókezelési tvjavaslat tárgyalásának a holnap űlésre halasztását. A ház e tvjavaslatot leveszi a mai űlés napirendjéről, s holnapra halasztja. — Tárgyalás alá vűtetett ezután a Lichtenstein hercegséggel kötűt szerződés be-

„Szegűny anyám csak heves bensű küzdel- mek után határozta volt el magát, engem átadni nagyszűlőimnek. Sok ideig ellentűlt ez ohajtásnak s akkor is csak atyám esdeklésűnek engedett, ki boldognak érezte magát, hogy bármily áron kinyerheti szűlűi bocsánatát s házassága érvűnyesítését. Mióta anyám megvált tőlem, emlékem nem szűnt mindenűvű kísérni őt és én valóban nem csalódtam, midűn őrmű- mel hitettem el magammal, hogy lelkeink keresik egymást a minket elválasztó távolságon át. Idű multával a vágy engem láthatni, kinná vált reá nézve; de nagyszűlőim kéréseire, csak a legleaközűb tagadó feleletet adtak mindig. A nélkül, hogy visszaríasztaná őt kegyetlensűgűk, nem régiben ismét iratott atyámmal egy levelet, melyben tudatja, hogy a sz.-péter- váriszinházhoz lévűn szerződette, midűn elhagyja Velencét, Genfem fog átutazni, s esdekelve kéri a kegyet, hogy ott mulatása alatt pár órát tölthessen gyermeke körűben.

„Sok habozás után elhatározottam, hogy betűltűk kívánságát.

„Elhatározottam, hogy elvisznek engem is ama bálba, s hogy anyám is jelenjék meg ott ismeretlenűl; de fel kelle fogadnia, hogy nem kísérti meg hozzám közelitni, nem ismerteti meg velem magát, és egy szűt sem fog hoz- zám szólni. Ez valódi kegyetlenség volt tőlűk, mely enyhíté bosszujukat! A véletlen nélkül számítottak.

„Őrműm rövid ideig tartott. Esdeklésű- im daczára kiragadtak ifju mamám karjai közűl; elhurcoltak, s kétségűbeesve, zokogva, vittek vissza lakásunkra. Ugy látszik, hogy alig érkezűtűnk haza, heves láz lepett meg, s őr-

czikelyezéséről szóló törvényjavaslat. — Baross elűdű röviden elfogadásra ajánlja azt. Irányi roszalja a kormány azon eljárását, hogy a jelen tvjavaslatot oly késűn terjeszté be, hogy az már elfogadása előtt életbe lépett. A szerződés beczikelyezését nem ellenezvűn, e helytelenítés kimondására vonatkozűlag határozati javaslatot terjeszt be. — Simonyi miniszter elűdja, hogy a szerződés dec. közepén kötűtűvű meg, nem volt phisikai ideje azt még a mult év végén előterjeszteni. A törvényhozás jogának ezáltal nincs praedjudikálva, mert a szerződés jelenleg is elvethetű. Kéri onnűfogva a határozati javaslat mellőzését. — A ház a határozati javaslatot mellőzűvűn, a tvjavaslatot általánosságban elfogadta. — A tvjavaslat egy pár irályi módosítás részleteiben is elfogadtatvűn, az űlés véget ért.

— A Bécsben idűzűt magyar miniszterekről, a „Bud. Corr.”nak a kűvetkűzű táv- iratai vannak: Tisza és Szűl miniszterek, továbbá Majláth a felsűház elűkűe, kik a tegnapi éjjeli vonattal szándékoztak haza térni, mivel a vasut a hófűvások miatt nem közle- kedhetik, a hazatérést kűnytelének voltak el- halasztani.

A tárgyalások a bankűgyben positiv alap- pal bírnak s a keresk. politikai tárgyalásokkal egyidejűleg febr. 25-én fognak folytatattni.

Az alkotmányűhű pártok klubjai 7—7 ta- got küldtek ki, hogy közűs elűrást állapítsa- nak meg a kereskedelem-politikai tárgyalások- ra vonatkozűlag. E 21 férűu hosszabb űlűst tartott, a nélkül azonban, hogy a legcsekűlyebb eredményt is elértek volna.

A miniszterelnűkűt és pénzügyminis- tert a kűvetkűzű 13-án 11 órakor a felsűházba me- gtek miniszterűnk Vűdjánarral, Lucammal és Pipitzczel. Depretis nem vett részt a tavűs- kozásban. A magyar miniszterek s az osztrák bank vezűreemberei kűz az elvi megegyezés a kartellbankokra nézűe létrejűt.

Magyar lapok szeműléje.

A „Pesti Naplű” szerűnt az osztrákok a statusquot akarják fenntartani. Azt mondják, hogy ha a statusquo változik, az egész kiegye- zés megbűmlik. Ennek semmi ratioja nincs. Mert a kiegyezésűből, annak szűvege értelmében a mi felfogásűnk és az osztrákok felfogása szerint egyaránt folyik, hogy quota, indirect adók, vám és kereskedelmi űgyűk, pénz és hitel forgalom idűszá- konkint változás alá esűk űgyűk; deebűl azt kű- vetkeztetni, hogy a kűlűgyek vezetése, közűs véderű stb. ideiglenes, ez törvűnyűstűt, ez ok-

jűngve beszűltem félre, kezeimet tűrdeltem, ki- áltoztam, hangosan hittam anyámat magam- hoz. Ekkor nagyszűlűimben is feltűmadt a gyűngedség érzete s megrettenve hivatnak or- vost. Ez állapotomat nagyon aggasztónak ta- lálta.

„Csak tizenkűt óra lefolyása után kezdett kissű enyhűlni lázam. Visszanyerve eszműlete- met, megragadtam nagyanyám kezét, s oly szű- lárd hangon és határozott kifejezéssel szűltem hozzá, mi feljűllálott idűkoromon: „Ha azt akarják, — mondám, — hogy meg ne haljak, engedjűk viszontlűtnom anyámat. Szeretem ma- gokat nagymamám, nem akarom elhagyni; csak azt engedjűk meg, hogy néhány órát töl- hessek el anyám társaságában, azután vissza- jűrkűk ide, és a legszűfogadűbűb, legbűlálásabb unokájok leszek mindig, a minűt csak kíván- hatnak maguknak.” E szavak, a hang melyen azokat kiejtűm, megtűték hatásukat; az orvos is szűt emelt mellettem, s kijelentette, hogy ha megtagadűk kérésűmet, nem állhat jűt egésű- ségemről. Kérésűm meghallgattatűt, s kűt nap mulva, midűn eljűt az est, egy szép ur jűt el utánam, nagy kűpenybe burkolt, felvett kar- jára, s sietve szűllt kocsiba velem. E férű atyám volt.

„Egy genfi szűletűű, őreg tábarnok, ki Terpsichore nagy tisztűelői közű tartozűt, s régtűl fogva jű barátságban állt szűlűimmel, ajánlotta volt fel nekik vendűgszeretű házát, mely egyik kűlváros távoli részűben állt. Itt várt reám anyám.

„Útkűzűben, atyám nem tudott bűtelnű né- zésűmmel, s nem szűnt meg őlélni, csűkolni. El-

Hi. letési díjak:

Hatszor hasábozűt gűrmond sor vagy annak tere 3 kr. Bűlyegűdű minden hirdetés után 30 kr. Nagyűbű és gyakoriűb hirdetésűknű kűlűn kedvezűményűt is nyujt a kiadóhivatal.

Hirdetésekűt fűlvesznek:

Bécsben: Oppelűk Alajűs (Wűllzűlle 22.) Haasenstein et Vo- gler (Wallfűschgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapesten: Haasenstein et Vogler hirdetésű közű. rodaja. Weisz Műr hirdetésekűt felvűteli irod. Budapest szűrvűtűtűrű 5. sz. Braun Ede hirdetésűnyű űgyűksűge, Jűzűsűtűrű 10. sz. 1 melet

Nyűltűri cikkek

garmond sora után 25 kr. fűűtűndű.

talan állítás, mert a kiegyezés nem lesz és nem lehet kérdés tárgya, akár miként válto- zik is a quota és ha felbomlik is a vámsző- vetség. Magyarország nem engedheti, hogy a monárhia alapűrvűnyűei discussio tárgyává tű- tessenek. De még arra sincs eset, hogy ma- gyar államfűrűkű belegegyezzenek abba, hogy bankűgy, vámkérdés és fogyasztási adók kűrdű- se ne most, hanem jűvű évűben tárgyalassék s a quotával egyidejűleg intűztűssék el, a mint ezt fogásűból az osztrákok proponálják. A ma- gyar kűzűvűleműnyű és a magyar kormány is az elvi elűdűntést a jűvű hetektűl várja. Ezek meg- fogják nekűnk hozni az új stadiumot, mely hogy a nemzet jogainak és érdekeinek megfe- lűlű legyen, azt várja Magyarország a Tisza- cabinetűtűl, melynek minden hazafi sok szeren- cűt kíván nehűz missiojához.

A „Hon” a hangulatot jűnak találja, s ha Bécsben ez a hangulat jű, akkor annak csak az lehet értelme, hogy a bécsűk kűzűle- nek hozzánk. Szűksűges is, mert kűnytelének vagyűnk konstatalni, hogy a mily jűt a hangulat nálűnk az alkűdűzások kezűtűn, annyira romlott most. A nemzet és annak tör- vűnyhozű megűntak a sok hűzavonás, az irántűnk eddig tanűsűtűt rosz indűlatot, a sokszor hallott bécsi rosz hangulatot. Sűt annak boszan- tű érzete is áthatja a nemzetűt, hogy a mi a mienk: abbűl még jogi kűrdűst is csinálnak, és nem csak a czűlszerűtűsűgi, átmeneti nehűzsűgek vagy kűzűgazdasági érdekek kűcsűsűnűs műltány- lásában keresik a kűrdűs tárgyát és megoldá- sát. De e tekintetűben itt még mindig elűg jű a hangulat arra nézűe, hogy ha látja a nem- zet és törvűnyhozása, hogy ezekre tekintetűl vannak Bécsben, akkor hajlandű legyen az egye- zűsűgre, de ha ezt nem tapasztalja: akkor bi- zony nálűnk a hangulatűt, igen rosz lesz, ideia kűlűbűben nálűnk igen el talál romlani, és ak- kor késű lesz a bánat.

Az „Ellenűr” a béke eszkűzeinek alkal- mazásában látja kűlűgyű politikánk elenged- hetlen feladatát. De mindazonáltal nem tartja sem okos, sem hazafias dolognak azon tetsze- tűs melodíának őrkűs pengetésűt, hogy a bű- kűs politikának nincs határa. Hazafiatlan el- járásűnak tartja, vűrszemet adni a szerb forro- gűknak azzal, hogy minden eshetűsűgre teljes passivitásűnkkel biztassuk; mert ezzel érhet- jűk el legkűnyűebűben, hogy meg lesz, a mit nem keresűnk. Vagy meg van az a teljes őszű- hang a hatalmak közűt, melyre a tények val- lanak s melyben mindez ideig nincs ok kűt- kedni, vagy nincs meg. Ha meg van, akkor Szerbia és Montenegro nyugton maradásű biz- tos. De ha a mondott őszűhang bármű részűben bíányos s mi el tudjuk hitetni Szerbiával, hogy

tűrtűm édesgetéseit a nélkül, hogy viszonzoműm azokat. Lelkem zavart, izgattott volt, azt sem tudtam mit tegyek.

„Mennyire hasonlitasz hozzá! szűlűt — és elkezdett egésű szűrelemmel beszűlni anyám- rűl, mert tizenhárom ővi házasság után is ugy szerűtűték egymást, mint egy gerle pár, mi ne- kem akkor igen természetűsűtesnek tűtsűtűt, s csak azután, midűn egy kicsűt jobban megismertem a világot, báműltam rajta. Vűgre megállt a ko- csi, s mi kiszűlltűnk. Atyám hevesen feltar- va egy kivilágított nagy terem ajtaját, felki- állott:

„Itt vagyűnk!” Anyám egyedűl volt a szűbában: a kandallű előtt űlt, kűnyűkűt tűr- dűre támasztva s fejűt tenyerűbe hajtva. Be- lűptűnkűre őszűrezzent, felállt, s mint oroszlan prédájára egy rohant felűm. Felemelt karjaiba, szűvűéhez szűritott, mintha meg akarna fojtani, s elborított forrű lűzas csűkjával. űlélésű ői he- ves volt, hogy minden csontom recsegni őrzűm karjai kűzűt, de nem jűtűt eszembe panaszko- dni e miatt. Nem sohajtoztam-e már régen az ily nemű kűnzások után?

„Midűn kissű csilapult gyűngűdsűgi kitű- résűnek esűtű dűhe, leűltűtetűt egy karsűkűbe, s elűmbű térdelt. Haja szűtűbomlűva, rendetűlen fűrtűkűben omlott le vállaira, szeműi tűzűben őg- tek, fekete szeműldűű haragosan hűzűtűtűk őszűe; sűrűtűt szűvűében vűszű dűbűngűtűt, mely heves szű-árban tűrtűt útát magának.

(Folytatása kűvetkűzik)

Táblázatok

az „Erdély s különösen a Székelyföld közgazdasági jelene s jövője” című cikksorozathoz.

KIMUTATÁSA

a jelenlegi s a váltógazdaság behozatala után eredményezhető szem-takarmány és állattermelésnek.

C) táblázat.

Tartomány vagy Szék	Jelenlegi termelés a két- és háromnyo- mású rendszer mellett		Jelenlegi állatállomány nyájukkal együtt számos mar- bákra átszámítva	A jelenlegi takarmány termelés mellett tartani kellene	Váltógazdaság mellett termelhető volna		Ennélfogva lehetne tartani			
	szemben rozsorossággal	takarmány- ban	darab	számos marhát	szem	takarmány	összesen juhokkal együtt szá- mos marhá- ra átszámítva	Ebből juh számos mar- hárra átszámítva	levonva vagy is juh	marad tehát más állat számos marhá- ra átszámítva
Erdély	13.093,088	39.883,132	1.132,636	546,344	33.141,879	93.006,742	1.274,065	183,072	1.840,961	1.091,993
Háromszék . . .	716,232	2.182,044	68,083	29,891	1.812,942	3.945,226	54,044	6,842	91,219	47,202
Udvarhelyszék .	579,600	2.972,784	57,729	40,732	1.407,099	4.593,622	62,926	6,222	82,964	56,704
Csikszék	453,608	5.315,500	71,504	72,815	1.134,040	7.104,586	98,008	8,242	109,900	89,766
Maroszsék	553,784	1.869,012	37,893	25,603	1.401,757	3.009,000	41,223	5,309	70,785	35,914
Csehország . . .	58.472,847	135.663,331	1.622,247	—	—	—	1.858,402	—	—	—

Ezen táblázatban a jelenlegi juhállomány vétetett számításba.

semmi körülmények közt hozzá nem nyulunk: hát akkor hozzá „muskáj” majd nyulni, mert Szerbia fel fog lázadni. Minden józan eszű ember fogja érezni, hogy Szerbiának igen jó tudni, miszerint ismerünk határt, melyen túl a szerbiának iránt nem terjedhetne békés túrelmünk. És ha Szerbia tudni fogja ezt, hát nem ériük el azt a határt.

A birtokrendezési eljárás

legújabb szabályozása.

A magyar királyi igazságügyminiszter f. évi 3258. sz. alatt, a birtokrendezési eljárás iránt az ország erdélyi részében 1872. évi május hó 6-án 20,846. sz. a. kiadott rendelet módosítása tárgyában, a következő rendeletet bocsátotta ki:

A birtokrendezési ügyek körül az ország az 1872. évi május 6-án 20,846. sz. a. kiadott igazságügyminiszteri rendeletnek 12. 13. 14. 15. 16. 19. 20. 24. 41. 42. 43. 49. 50. 52. 53. 55. 60. §§-ait hatályon kívül helyezem s azok helyett az 1871. LIII. t. cz. 80. §-a s az 1871. LV. t. cz. 24-ik §-ában nyert felhatalmazásomnál fogva, a következőket rendelem:

1. §.

Az 1872. évi máj. 6-án kelt rendelet 12. §-a helyett.

Az egyes telkek vagy telekrészek urbéri vagy majorsági, illetőleg székely-örökségi természetű iránti perek, melyek az urbéri törvények alapján és a másnév birtokrendezési keresetektől elkülönítetten voltak indítandók és a szabályozási terv elkészítése előtt végérvényesen döntendőek el.

A foglalások és irványok s a megvált-

hatóknak nyilvántartott szolgáltatások megváltása iránt az eddig fenállott szabályok szerint külön beadott egyes perek azon esetben tárgyalandók és döntendőek el hasonló módon, ha azon terület iránt, melyből állítótól a foglalás vagy az írás történt, másnév birtokrendezési u. m. legelőbelkülönítési vagy erdőszabályozási per folyamatban nincs, vagy hivatalból nem indítandó.

Bármely egyes telkek, telekrész, vagy föld iránti urbéri perben köteles a törvényszék az 1819/20. évi összeírást, és az 1848. előtti adótáblákat vagy azok kivonatait, valamint az országos kárpótítás esetleges feltételéről szóló, s a netalán még szükséges egyéb segédadatokat, ha azokat a felek felmutatni nem tudják, maga vagy kiküldöttje által hivatalból megszerezni, illetőleg azok hiányát hivatalos adatok alapján megállapítani.

A tárgyalás, ha a felek, mindenesetre a helyszínen, különben pedig a körülményekhez képest a helyszínen, vagy a törvényszéknél tartandó meg. A tárgyalás vezetésével a törvényszék egyik bírói tagját bízza meg, ki a felek közt az egyezséget megkísérli, s nem sikerülése esetében a feleket, a döntő ténykörülmények és bizonyítékaik felbontására utasítja és az ügyállásának minden oldalról felderítését eszközözi. A tárgyalás eredménye a felek jelenlétében a jegyzőkönyvbe felveendő, s az iratokról pontos jegyzék készítenőd. Ha a felek tanukra hivatkoznak, azokat a tárgyaló bíró — a mennyiben az ügy eldöntésére szükségesnek tartja — azonnal hit alatt kihallgatja, ha szemle vagy becslés szükségére forog fenn, azt az 1868-ik 54. törvénycikk 212. és következő §§-ai szerint teljesíti, s a tanuk vallomását, illetőleg a szakértők leletét a perrel felvett jegyzőkönyvbe iktatja, s az ügyet eldöntés végett a törvényszékhez terjeszti.

Ha az alperesek nem jelentek meg, köteles a törvényszék, illetőleg a kiküldött bíró részükre ügygondnokot nevezni ki, és egy újabb tárgyalásra a feleket és az ügygondnokot megidézni; ha pedig a felperes fél maradna ki, azon meghagyással idézendő meg, egy újabb tárgyalásra, hogy ismételt kimaradása esetében keresetétől elállottnak fog tekintetni.

A bíróságok azon kérdés eldöntésénél, hogy valamely birtok országos kárpótítás alá tartozó urbértséget képez-e, nincsenek a felek beismeréséhez kötve; hanem a megvizsgált segédadatokhoz képest hoznak ítéletet.

A székelyföldi oly perekben, melyeknek tárgyat a föld urbéri, vagy majorsági természetű képezi, az 1868. évi mártius 11-én kelt bel- és igazságügyminiszteri rendelet 8. §-a szerint kirendelt jogbiztos megidézendő, s az ily perekben az ő közbejövetele nélkül hozott ítélet az országos földterhelmentesítési alap iránta hatályos.

Az ezen §-ban érintett, s a birtok jogi természetére vonatkozó perekben a fellebbezésen kívül más perorvoslatnak, külön semmiféle panaszának, igazolásnak, perújításnak nincs helye; a fellebbezés azonban két egyező ítélet ellen is birtokon belül történik (1868. LIV. t. cz. 257 §.)

2. §.

Az idézett rendelet 13. §-a helyett.

A fenálló urbéri és birtokrendezési törvények alapján tárgyalandó minden perben, a felek ügyvéd általi képviseltetésére rendszerint csak oly esetben kötelesek, midőn a bíróság által rendes írásbeli perbeszédnek beadására utasítottak.

Ha azonban a fél vagy megbízottja, a kellő előadási képességgel nem bír, a tárgyaló bíró őt meghatalmazott által való képviseltetésre utasíthatja. Zugirások megbízottak nem lehetnek.

kis újjában több ész és tudomány van, mint egész bennem, öregebb bityájában. S a maga iránt szerény bátya öcséje iránt sem volt szerénytelen: nem dicsekte, csak igazat mondott: hosszú 40 év titáni küzdelmei, s a szájról-szájra röppenő „ország bölcsé” elnevezés, ez a világ legszebb titulusa, fényes tanúságot tesznek róla.

De bizonyítja ezt a már eddig megírt történelem is, melynek egy szép lapjára e fölemelő kép van rajzolva híresünk kora befolyásáról: „Holnap fontos ülés lesz, leirat érkezett Bécsből, melynek fogalmazása Pythia egy két-értelműségére emlékeztet. Nagy a zaj, a rendtelenség, tömördek a beszéd, az előleges tanácskozás termében. Ki nem ismeri a magyar, s minden ellenzék figyelmelmenséget? Azt mondja, hogy független akar lenni, csak lelkiismeretét hallgatni, akkor midőn nem egyéb, mint kevély, hű, dicsekvő; a hán fej, annyi vélemény, a hán katonája, annyi vezérleg-igényöl. Egy férfiú lépbe a szobába; megjelenése neptun hatással van a hullámokra. Kényelmesen ül a pamlagra — mert a kényelmet szereti, szájában szivar, a mi kedves szokásának látszik lenni; s midőn már sokan, igen sokan kibeszélték magokat, szólani kezd egyszerűen, világosan, olykor tréfásan; kezei közt gyönyörű rendben pereg le a bonyolult gombolyag; világos szavaira oszlik a kétértelműség köde, a sophismák család szürkületé: feltűnnek a biztos, határozott álláspontok, a jól meggondolt csatarend; megmondja, hogy mi tényleg kell kezdeni a támadást s folytatni a vitatkozást, minő pontokat kell tartani és feladni, mi rendben kell állítani a csapatokat s ütegeket.

(Folyt. köv.)

3. §.

Az idézett rendelet 14. §-a helyett. Közbitokosságokban, hol az arány még be nem hozott, az arányosítás az urbéri birtokrendezéssel egyidejűleg és ugyanazon bíróság előtt, de külön perben eszke/leendő; de ha a birtokrendezés megengedhetőségének tárgyalásánál az érdekelt felek az arányosításnak, a birtokrendezéssel együttes keresztülvitelében megegyeznek, a tárgyalás az egyezségnek megkísérlése mellett, az arányosítás kérdéseire is kiterjesztendő és a rendezés megengedhetőségének kérdésével együtt, az arányosítási kulcs felett is ítélet hozandó.

(Folytatása következik.)

KÜLFÖLD

Kolozsvár, 1876. febr. 16.

Keleten egyszerre két kormányválság ütött ki. Az egyik Szerbiában, a másik Oláhországban s míg az előbbi még mindég függőben van, az utóbbi már elintőzve van. A mi Szerbiát illeti, a jelzett körülmény abból magyarázható meg, hogy a fejedelemnek, kinek minden ily válság alkalmával trónját kell féltelnie, nem igen van, kik között választani s keresve keresi az embereket, kik, mint miniszterek, aránylag megbízhatók, s ha nem akarja egészen a szélső s felforgató elemek karjaiba vetni magát, nagy küzdelmet és fáradságot kell abban kifejtetnie, hogy lehetőleg compromissumot, egymáshoz való simulást és megférhetést hozzon létre azon emberek között, kiket kénytelen miniszterek gyanánt alkalmazni. Ez pedig nem könnyű dolog.

Ide járul még az is, hogy Risztics és társai vád alá helyezték a volt Stefanovics- és Zumics konzervatív kormányok tagjait. Az intrikák nyilván azon célból vitték keresztül a vád alá helyezést, hogy lehetetlenné tegyék Milának is ily férfiakból alakítani kabinetet, hogy így teljesen rá legyen szorítva a Risztics-Gruics-féle elemekre. Innen magyarázható meg, hogy a fejedelem még mindaddig nem tudta elhatározni, kikből alakíttasson új kormányt, habár a Kaljerics-kabinet már jó ideje, hogy beadt lemondását. — Hogy a baj tetőzve legyen, egy újabb hír azt jelenti, hogy Belgrádban communista forradalom készül kitörni.

Romániában szintén beadt lemondását a Catargiu-kormány és pedig azért, mert a senatus bizalmatlansági szavazatot adott a közoktatásügynek, mivel egy-két tanított elmozdított állomásáról. Ebből solidaritást csinált, az egész kabinet lemondott. Egyébiránt a kormány már rég keresett ürügyet arra, hogy visszaléphetessen és másoknak adja a kormányzás terheit. Erre vonatkozólag a következőket írják Bukarestből február 8-án a „Pol. Corresponden-”-nak:

„Január 24-én, mikor a karácsoni ünnepek után a legelső ülés tartatott, egy nemével a lelkesedésnek fogadta a képviselőház a hadügynek azon javaslatát, melyben 6 milliónyi póthitelt kért a hadsereg fölfegyverzésére. A képviselők nem csak arra látszottak késznek, hogy ez áldozatot meghozzák, hanem arra is, hogy még újakat adjanak hozzá. De egy hét alatt megváltozott a hangulat. Szt-Pétervárt korántsem voltak meglepve a román harcias szellem által; de ez alatt a román tökebefektetési papírok, melyek a bécsi és berlini krízisek alatt jól tartották magukat, úgy Bukarestben, mint Londonban gyorsan estek. Arra sem volt kiáltás, hogy a szándékolt kölcsön-járadékkötvények eladása által Párisban elhelyeztessék. ily körülmények között természetes hogy a képviselők meggondolták magukat, és az osztályokban nehézségeket gördítettek a javaslat elébe. Hogy az aggályok nyilvánosan ki ne fejeztessenek, azt kérte a hadügy, hogy a javaslat titkos ülésben tárgyalassék. Ez megtörtént, de a hadügy csak hamar meggyőződött arról, hogy javaslatát nem viheti keresztül. Ennélfogva kénytelen volt beleegyezni a módosításnyokba, melyek alapján nem hat, hanem csak négy millió szavazatot meg s ez is kész alapot fog véteni.”

A suez csatornára vonatkozó okmányok, mint már írtuk, előterjesztettek az angol parlamentben. A suez csatorna részvényeinek megvételéről szóló szerződés a következőleg hangzik:

„Szerződés, mely kötött november 25-ik napján az ur 1875-ik esztendejében, egyrészt Stanton Edward vezérőrnagy, ő brit felsége egyiptomi ügyvivője és főkonzula által ő brit felsége kormány; másrészt ő exclaj Ismail Sadek basa, egyiptomi pénzügyminiszter által, ő felsége az egyiptomi Khedive közti.

Miután ő felsége a Khedive kijelenté, hogy a suez csatorna-társulatnak birtokában levő összes részvényeit hajlandó elárulítani, ő brit felsége kormányának, és miután ő brit felsége kormány kijelenté, hogy kész ő felsége a Khedivétől az említett suez-csatorna társulatnak 177,642 részvényét 4 millió font sterlingnyi összegért megvásárolni: ezennel tanusították, hogy ő felsége a Khedive beleegyezik abba, miszerint a suez csatorna-társulat összes, birtokában levő részvényeit, számszerint 176,602-t, s nem mint ő brit felsége kormány gyanitja, 177,642 darabot ő brit felsége

kormányának eladni — és ő brit felsége kormány beleegyezik abba, hogy ezeket 4 millió font sterlingért, az 1040 részvény, mint a 177,642 és 176,602 közt különbség arányos értékének levonásával, meggye: és ő brit felsége kormány beleegyezi hogy a parlamentnek a szerződés jóváhagyását ajánlja. ő brit felsége kormány kötelei magát, hogy a legközelebbi december 1-én, részvényeknek ő felsége egyiptomi ügyvivője főkonzula kezéhez leendő letétele mellett millió font sterlingnyi összeget tart készén az egyiptomi kormány rendelkezésére Rothschild N. és fia úrnál Londonban, s a még hátralevő 3.000,000 font sterlinget, az említett 40 esedékes értékének levonásával a következő december és január hónapokban oly mód kifizeti, a mint ez az egyiptomi kormány és Rothschild és fia urak közt megállapították.

Az egyiptomi kormány kötelezi magát ő brit felsége kormányának fölélrésztelében évenként 5%-os kamatot fizetni az említett 176,602 részvény vételárának egész összegétől; e fizetések Londonban minden év június és december 1-én történnek, egész az idő, míg a szobában levő részvények szelvényei a suez csatorna-társulattal most fennálló kötelezettségétől meg nem szabadulnak; és az egyiptomi kormány továbbá kötelezi magát az említett kamatok összegével az egyiptomi államban teleket terhelni. Ennek megerősítésül a mai irón aláírásainkhoz hivatalos pecsétjeinket mellékelük.

Jegyz. Stanton Edw. (P. H.)

Pecsét. Ismail Sadek.

(Ismail basa pecsétjét ubar pasa hiteltelíté.)

A részvények megvétel Európában rokon-szenvel fogadtatott, csak Pécia- és Törökország nézik e ténny rosz szemmel.

A „kolozsvári orvos-természettudományi társulat”

1876. febr. 8-án tartott természet-tudományi estély.

(Vége.)

A meterrendszer a nagy francia forradalom műve. 1790-ben máj. 8-án hozott a francia nemzetgyűlés által on nevezetes határozat, hogy a király az ang királylyal egyetértve, előkelő szakfériaik által dolgoztasson ki egy új mértékrendszer tervét. A bizottság, mely a francia akadémia első rana tudósaiából alkult, benne egy Laplace, Lagrange, Borda stb. foglaltak helyet, a Monton álal még 1670-ben felfigadott török egy kisméretű társulat fogadta el, az új alpmérték meghatározásánál. Ezen javaslat szerint a délkelet negyedének tíz milliommód része képezi az új mértékrendszer alapját, a méter t. A bizottság a délkelet negyed kiszámításánál a perui tét alapul használva, annak hosszát 5130740,4 tois-sal egyenlőnek találta. E szerint a méter hossza 443,296 párisi vonal. A köztársaság 799-ben december 10-én fogadta el a méter törvényes alpmértékül. Ezen mértéket megörökítették egy négyzetletes platina pálczába, melynek hossza 0-nál képezi az ösmértéket (meter-prototyp), mely elődjével, a tois-sa a párisi levél-tárban mint kultur-történelmi emlék őriztetik. Ezzel későbbben az utána szlém platínából készült copiakkal lettek összehasonlítva a világ különböző helyeiről Érisba vándorolt mértékek.

Igaz ugyan, hogy Besse csillagásznak az eddigi legjobb fokmérések alapján tett számításai szerint, a gömbszerű föld körének negyedrésze 10 millió és 878,7 méter, tehát 878,76 méterrel hosszabb, mint az a francia bizottság kiszámította. A tudomány mostani álláspontja szerint tehát a méter valamilyen kisebb, mint a milyennek a nn említett értelmezése szerint kellene lenni, pedig 1/10 milliméterrel. E különbség azonban oly csekély, hogy a gyakorlati életben egyen elenyészik.

4. A nemzetközi méterfelekezet.

Elfogadtatván a francia által a meterrendszer, más államok is beláák annak közönségét és előnyét, mindaztal a fontos és nagyhorderejű újítással némelyek sokáig késlekedeztek; csak a legutóbbi idő érlelte meg az ügyet, különösen az 1851-ben tartott londoni világkiállítás óta annyira, hogy 1870-ben augusztus 8-án egy nemzetközi méterfelekezet alakult Párisban, melynek feladata a meterrendszert nemzetközi alapra fíttetni és az érdekelt államokat egyenlő mésekkéll állítani. Az értekezlet, melyben Magyarország kér érdeműs férfi által képviselve volt, akkori tanácskozásai a nagy német-francia háború miatt csak rövid ideig tartottak és csak 1872. sept. 24-én jött össze újra, 28 állam képviselőjével.

Ezen nemzetközi bizottság a teendő programját kidolgozta és íttelével egy kebeléből kiküldött állandó bizottságot bízt meg, melynek megbízatás a legközelebbi értekezletig tart. E bizottság egytal azon nevezetes határozatot hozta, hogy az érdekelt államok a francia kormány által diplomatikai uton felszólíttassanak egy nemzetközi állandó mértékhatár közös közege való felállítására és fentartására.

Deák Ferencz emlékezete.

Felolvasta Tusssai Gábor, a Besztercsén 1876. febr. 13-án tartott requiemem.

Jelige: „Lement a nap” . . .

Petőfi.

„Merjem-e futtatni gyöngye, fáradt tollam? Lesz-e erőm írni, a hogy elgondoltam?”

Aranyank az aggódó sorai rezgették végig lelkemen, midőn nemzeti büszkeségünk nagy nevével tálamra vettem: a törpe ágaskodása ez, a termétes colossus felé! S ha mégis e monumentalis alakhoz merem közelíteni, nem azért tevé, hogy elenyésző kicsinysegem által annak nagyságát még inkább kitüntessem: nincs jórávaló ember hazánkban, ki előtt ez nem volna fölösleges; de tettem azért, hogy visszhangoztassam e helyen azt az országos jalkiáltást, mely 1876. január 28-án keresztül nyíllalott Kárpátoktól Adriáig minden igaz hazafi, azokon tul pedig minden helyesen érző halandó szívében. . . .

Akkor történt ugyanis, hogy „loment a nap”, romba dől a világító torony, mely derék 40 év folyása alatt 15 millió lélek kalauza volt . . .

Akkor történt

„a nagyzerző halál,

Hol a temetkezés fölött

Egy ország — gyászban áll . . . !”

De meneküljünk a sajtó jelenet elől, a mig csak lehet . . . Keresünk fel lelkünkkel nagy halottunk verőfényesebb szakait, hol a dicsőség melegében honszerelmeire hevül a szív, az örök emlékü pályá fényében szikrázva kejeleg a honfiai szem . . .

A francia kormány e kérelemnek készséggel megfelelt és 187. mártius 1-ére diplomáciai értekezletet hívott össze, melyben husz állam képviseltette magát. Ezekből tizenhét egy 12 évre kötelező szerződést kötött, melyben magukat kötelezik tökötségen egy tudományos és állandó nemzetközi mértékhatalt felállítani és fenntartani melynek székhelye Páris. A hivatal számára egy külön épület fog megszeresztetni, melyre, lamint a brenedezésre a szükséges összegek meg is lettek szabva.

Az erre vonatkozó törvényzikket a magyar országgyűlés 187. decz. hóban már el is fogadta.

Közli a titkár.

BELFÖLD.

Deés, 176. február 14.

(Deák Ferenc gyászra)

Nem vagyunk képek gyarló szavakkal megcsinálni, azon hangulattal, mely városunkban a „felejtethetetlen” elhunytát uralkodott és uralkodik. A józan politika, legalább ez idő szerint, egyetlen harcos, Deák Ferenc volt, azon hazán, melyet egy költőnek szavai szerint, szívünkben hordozunk, s a melyben ő, mint magyar, megtestesült ideálként lebegett szemünk előtt. Azon kesek egyike volt, kik lassan, de elérhetetlen törek egy cél felé; azok egyike volt, kik nemzetüket, azon magaslatra igyekeztek emelni a melyet az a continens nemzetei között, mi csak azért is el kell foglaljon előbb utóbb, mi a nagyra törekvő s annak minden hordozóját, s a melyben ő, mint magyar, megtestesült ideálként lebegett szemünk előtt. Azon kesek egyike volt, kik lassan, de elérhetetlen törek egy cél felé; azok egyike volt, kik nemzetüket, azon magaslatra igyekeztek emelni a melyet az a continens nemzetei között, mi csak azért is el kell foglaljon előbb utóbb, mi a nagyra törekvő s annak minden hordozóját, s a melyben ő, mint magyar, megtestesült ideálként lebegett szemünk előtt. Azon kesek egyike volt, kik lassan, de elérhetetlen törek egy cél felé; azok egyike volt, kik nemzetüket, azon magaslatra igyekeztek emelni a melyet az a continens nemzetei között, mi csak azért is el kell foglaljon előbb utóbb, mi a nagyra törekvő s annak minden hordozóját, s a melyben ő, mint magyar, megtestesült ideálként lebegett szemünk előtt.

Gyász istenitiszteletünk az elhunytért, egy a rom. kath. mint a reformátum templomban folyó hó 8-án volt. Azérte elhangzott imák közé, szívünk dobogása egyült. Legyen áldott emlékezte!

Elismerésünket, öbbit, becsülésünket, nem vonhatjuk meg azoktól, kik alkalmat nyújtottak Isten színe előtt kifejezni azon érzelmet, melylyel az elhunyt iránt minden magyar s az ország minden lakosa viseltetik. A kezdeményezés érdeme megyik főispánját, B. Bánfi Dezső ur ő méltóságát illeti, s ha utánna városunk polgármesterét Jth Pál urat említjük, nem szavak, de tények fogják megszerezni polgármesterünknek azon dímet, melyet meg kell szerezniük mindazoknak, kik a „felejtethetetlen” emléket, legméltóbb here, az emberi szívekbe ohajtják bevérsni. A polgármester ur összehívta, folyó hó 7-én, városunk képviselőtestületét, s előadva a gyász eseményt, indítványára hozottak egyhangulag azon átiratok, melyeknek egyike az, hogy Deák Ferenc mellszobára hozzattassék, és elhunyt leseinak szobrai sorában felállítva, külső jelét kézzel az elhunyt iránti tiszteletünknek. Máltá magasztosnak mondatjuk azon határozato hogy „Deák Ferenc” alapítvány czímen, or forintnak kamatja, helybeli vagyonatlan évák nevelésére fordittassék”, mert ez által sok szíve lesz a „felejtethetetlen” emlékének nltó mauoleuma.

Adjon Isten sok ly előljárót a hazának, és sok oly derék polgár, minők Deés város képviselő testületében annak.

R é n i.

Medgye, febr. 14. 1876.

(Deák Ferenc emlékezte.)

Tekintetes szerkesztő ur!

Gyásznapról övök — mert ma tartott meg a haza böse Deák Ferencért az ünnepélyes isteni tisztelet a helybeli r. kath. plébánia templomában. Ennyi közönséget még nem foglalt a templom magába, mint ezen alkalommal, mert noha ezen ünnepély megtartásáról csaknem az itolsó órában értesült városi közönségünk, képviselve volt ott mégis minden osztály. A helybeli királyi törvényszék és járásbírószág teljes simmel megjelent Binder Lajos ur vezetésével, szintugy a városi és vidéki tanácsotjai Graffius polgármester ur éln. Itt láttuk a helybeli Crèveville huszárezred derék tisztikarát Prokop őrnagy vezetésével, míg az redes m. gr. Lichtenberg távollétével tündökölt; megjelent a kir. adóhivatal, a magyar relet vasutállomás hivatalnokai, csendőrség teljes számmal. A gyász istenitisztelet előtt, melyet f. Bodó plébános egész segédlettel tartott a helybeli szász gymnasium tanoncjai énekeltek szépen összhangzó alkalmi karéneket s mise végén a „libera me”-t magyar nyelven.

A mult hetén a helybeli szász főtanodában is iskolai ünnepély tartott Deák Ferencért, a melyen az összejűség, tanárikar, meg a papság teljes oránusban vett részt. Dr. Theil Rezső gymnasiumi tanár ezen alkalommal csinos emlékbeszédet tartott. Meg fogja

lelni mindenesetre az olvasó közönséget, hogy a hírhedt Medgyes városában is tud néha egy kis alkotmányos és hazafias szellem napfényre vergődni. Deák Ferencz böcs politikája megtanithatta szász atyánkfiait arról, hogy a hazáért mindent (önérdek és privilegium), de magát a hazát feláldozni soha sem szabad. Adja isten, hogy a nemzet bölcsé békítő szelleme, térítse az egyetértés ösvényére hazánk összes nemzetiségeit, hogy ily egyezett erővel, biztosan szállhasson szemben bármely viszontagsággal.

Medgyesi.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Budapesten február 16. 10. ó. 45 p. d. e.

Érkezett, február 16. 12. ó. 10 p. d. e.

Tegnap mindkét házban élők viták folytak; a főrendek a közigazgatási-, a képviselők az adókezelési javaslatot tárgyalták. Számos szónok és miniszterek beszéltek.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, febr. 16. 1876.

— Deák Ferenc nagy hazánkfia elhunytá alkalmával felemlíti lapunk egyik barátja Szász Károlykötő 1866. január 26-án a m.-vásárhelyi „Székely Néplap” 2-ik számában Deák Ferenchez intézett következő verssorai:

A haza védőjét benned tisztelve tekintem,
Néma csodálattal néz Európa rád.
Ősök, vajha soká vettekde fogadnak az égben,
A késő iradók bült porodon leborul.
Ámde mi, kik láttuk, hallók szavadat, veled éltünk,
Áldjuk a gondviselést, mely közelédbe hozott.
És fiainkra ereklje gyanánt szállítsd a perczet,
Melyben büszkén vert nagy szíveden kebelünk.

Szász Károly.

Oh hogy a jóslatszerű szavaknak ily hamar — alig tíz év alatt — be kellett teljesedniük!

— A m.-vásárhelyi egyenlőségi kör az országgyűlés előkérésé intézett következő részvétirabban fejezte ki fájdalomát Deák Ferenc nagy hazánkfia halála felett. Méltóságos elnök ur! Magyarhon legnagyobb fiának, Deák Ferencnek minden magyar kebel megrázó halála a m.-vásárhelyi „Egyenlőségi Körre” is, melynek a nagy elhunyt tiszteletbeli tagja volt: megdöbbentő hatással volt, s annak minden egyes tagja szívében mély fájdalomt kellett. Könyű aggasztólág érzi a nagy Deák Ferenc elhunytával bekövetkezett azon veszítést, melynek kárpótlására a jelen nem képes bármely reményt is nyújtani, s hogy nagy halotunk azon egyetlen volt, kire vonatkozólag vigasz nélkül kérdehetjük az egykori Róma nagy költőjével;

Cui pudor, et iustitiae soror

Incorrupta fides, nudaque veritas

Quando ullum inveniet parem?!

Az önzéstelen honszeretet s hűség nélküli szellemi és erkölcsi valódi nagyság mintaképe, Deák Ferenc elhunytá feletti mély fájdalomnak jegyzőkönyve is kifejezést adni, egyhangulag határozó el közgyűlésünk, hogy a fájdalommal korszakot képző ezen nagy haláleset szülte bánatunkat s aggodalmunkat Méltóságod elébe s Méltóságod által a melyen tisztelt országgyűlés elébe juttassuk. M.-Vásárhelyt, az „Egyenlőségi Kör”-nek 1876. január 30-án tartott közgyűlése megbízásból. Vass Tamás, elnök. Dobolyi Sándor, alelnök. Hincz Károly, jegyző.

— A „karnagy” szó eredete. Deák Ferenc életéből most minden nap újabb meg újabb adatok merülnek fel. Ki hinné, — írja a „Zenészet Lapok,” — hogy még a „karnagy”-szó is töle ered s ő utána vált közhazsnálatává. Története pedig a következő. Midőn Erkel Ferenc az önmzeti himnuszát („Isten áld meg a magyart”), megírta s azt, mint megkoszorúzott s pályanyertes művet — nyomtatásban megjelenő — Deák Ferencnek ajánlotta, a nagy hazafi szerzőnek igen meleg szavakkal írt levélben köszöntö a dedicatión, (mely levelét Erkel F. mint drága ereklyét őrizi) s a megszólításnál először használta a szót, hogy: „Tisztelt karnagy ur!” Erkelnek mindjárt feltűnt e jellemző új szó, mely az addig használatban volt „karmester”-szó mellé egy sokkal jellemzőbbet állított s azonnal használatba is vette a nemzeti színház hivatalos címzéseinél, honnan aztán az irodalomban s az életben is csakhamar meghonosult. Így gazdagította Deák Ferenc még a magyar műszót is egy jó szóval.

— A n.-szabeni magyar olvasó-egylet e hó 13-án tartotta meg az ev. ref. iskola helyiségében évi rendes közgyűlést. E közgyűlés, melyen az alapszabályok módosítása is előkerült, igen látogatott volt. A választás az alapszabályok megerősítéséig elhalasztatott, s az ügyek intézése a mult évi választmányra bízott.

— Batyu bált rendezett hétfőn este egy társaság az „Európa” termében és pedig a hó kezdeményezés folytán. A siker megmutatta, hogy a hol a férfi már nem tud segíteni, ott is segíthet a nő. Bálrendező bizottságok s a férfiak egész serege kétségbe esve töprenkednek a nőknek a bálból való visszavonulása

miatt, s hetekig gondolkoznak, hogyan segíthetnek a bajon. Nem segíthetnek. S ime elő áll két nő — tán nem leszünk indiscreték, ha nevén nevezzük: Csiky Teréz kisasszonyt és Desseffy Mihályné urasszonyt — s a női elmesség fegyverével megoldja a „kérdést”. A hadicsele és az államesiny — ha szabad elárulunk — csupán annyiból áll, hogy a nyilvános bálnak házi bál címet adnak s a bál, a mint a hétfői estély bizonyítja, el van érve. Könnyű dolog, mint a Kolumbusz tojása, ha már egyszer ismeretes, de azért a férfiak még sem tudták kigondolni. Hanem habár az eszme nőktől ered, a kivitelben nagy érdeme van a férfiaknak is, s itt különös dicsőréttel kell felemlitenünk Berenczei István honvédhadnagy és Desseffy Mihály urakat, kik a rendező kérését szerepét magukra vállaltva, oly szép koszorút fűztek egybe, hogy nézni is gyönyörűség volt. De még jól esett látnunk azt is, hogy Kolozsvárnak nem csak egy társasága van, a mely ha visszavonul, megszűnik minden élet és pezsgés. Jól esett látnunk, hogy Kolozsvárnak van társadalma, csak fel kell rázni a szunyadt erőket. E minden tekintetben sikerült táncostélyon a csinosan rendezett cotilliont 30 pár tánczolta, tehát több, mint a menyai a jogászbálon, a hol 25 pár tánczolt s pedig még így is sok férfi árult petrezselymet, minthogy igen sok férfinak nem jutott tánczosnő, még a francziákra se s csak epekedve nézték a távolból, hogy mások milyen boldogok! Berenczey rendező ügyessége még e bajon is segített, hirtelen egy számmá küli O francziát rendezett s erre kettős sorshuzás történt. Először, hogy a majdnem kétannyi fiatal emberből ki fog tánczolni, azután a ki itt számot kapott, sorot huzott, hogy ki vel fog tánczolni. A rendező e leleményessége s a tánczosnőhöz nem jutott férfiak iránti könyörületessége, általános tetszésben részesült. A tánczrend végére írt ohajtás: „Bár csak ez az éjszaka Szentgyörgynapig tartana!” az egész közönség ohajtása volt, no tán kivéve a gardes-dameokat, a kik reggeli 6 óra felé kezdtek hazaszállingózni, de a tánczoló ifjúság kiválgos kiviradgott ott maradt s reggeli 7 óra után oszlott el. Ohajtandó, hogy minél gyakrabban legyen ilyen házi bál, azaz minél gyakrabban tekintse a közönség a nyilvános bálakat házi bálnak és sikerüljön mindenik csak úgy, mint aránylag ez sikerült, nem lesz panasz sem a nőkre, sem a luxusra. Figyelmeztetjük a közönséget, az „egyetemi kör” javára szombaton febr. 19-én tartandó bálra, jöjjenek el minél többen, az is ilyen házi bál lesz.

— Szerelmi tragédia. Egy külmagyar-utczai földész (N. J.) fiatal leánya el volt jegyezve egy hasonállásu ifjával. De a fiatal menyasszonyt a mátkai rang úgy látszik nem gátolta abban, hogy a mézes szavakra örömet ne hallgasson, ha mindjárt nem is jegyese suttogó azokat. Pénteken este meglátogatta az ifju vőlegény jegyesét, épen akkor, midőn a leány két idegen fiatal emberrel édelgett az udvaron. A menyasszony mátkája megérkeztek s főleg szülői parancsára, bement ugyan vőlegényéhez, de untalan ki-kisuhant, folytatni a megháborított légyotot. Az elkeseredett vőlegény másnap elment illet papjához s meghagyta, hogy többet ne hirdessék ki jegyesével, (egyszer már ki voltak hirdetve) mert a házasságból semmi sem lesz. A leány szülői kérdőre fogták a menyasszonyt és — hasztalan szépitnők a dolgot — a szülői dorgatorium végre tettelegességgel végződött. A csattanós dolgoknak még csattanósabb következménye az lón, hogy az elbűsült leány hat csomag gyufát vett be s ma délután már el is temetik. Hogy a szomorú történetben ki a valódi hibás, döntse el az, ki a szíveket és veséket vizsgálja.

— Szerencsétlen esés. A helybeli állami tanítófőképzede szorgalmas szépíráss és rajztanára Láposi Lajos, a napokban egyik helybeli nőnövelde-helyiség lépcsőzetén elsiklott, még pedig oly szerencsétlenül, hogy karját eltörte. A szerencsétlenségben még némi szerencsének nevezhető, hogy a balkar szenvedett sérülést s így L. L. a kiállott fájdalom után ujjalag visszatérhet hivatásához.

— Zene-conservatorium vasárnap, febr. 20-án tartja meg a mult évi pártoló tagok részére 4-ik rendes hangversenyt. A program — melyet közölni fogunk — igen változatos lesz. Közreműködnek többek közt Kordin Mari k. a., Dietrich úr (fuvolaszóval), B. Szabó Imre ur (magyar népdalokkal); Rauchleintner úr két zongora darabot ad elő. Megemlítjük még, hogy e hangversenyen kedvezményképp az ujon beléptt pártoló tagok is megjelenhetnek.

— Szolgáljon figyelmeztetésül, hogy a zene-conservatorium jövő vasárnapirendes hangversenyére választmányi határozat következtében az egyjelen kívül állók számára belépti jegyek nem adatnak ki, s így csupán a conservatorium pártoló és működő tagjai vehetnek abban részt.

— Helyreigazítás. A következő sorokat vettük: Tisztelet szerkesztő ur! tegnap megjelent cikkem, utolsó előtti kikezdése végén, következő mondatok: Nem ohajtom én a

kereskedelmi tehetségek kirekesztését, de sőt határozottan állítom, hogy kereskedelmitekintetbenszakosmeretőkre, elkerülhetetlen szükség lesz jövőre is a választmányban. Csak a többség ne legyen kezeik között, hogy a társulatot eredeti céljával ellenkező irányba terelhessek. Tévesen jelentek meg, mert a második mondat eredeti kéziratomban így szól: Csak a többség ne legyen oly kezek között, hogy a társulatot eredeti céljával ellenkező irányban terelhessek. Kérem szerkesztő urat ezen kiigazító sorainak helyét adni. Kolozsvárt, febr. 15-én, Zeyk József.

— József főherczeg ő fensége 14-én este bált adott, mely a legnevezeteseb helyet foglalta el a főváros társaséletében. Az arisztokratia, a püspöki kar, a hadsereg, a hatóságok, a tudomány s a hírlapirodalom legkitűnőbb képviselői voltak jelen e fényes tánczvigalmon. A bálon cizigány banda játszott. Az első négyest huszonnégy pár tánczolta. Klotild főherczegnő (kék ruhában, csipkével, fején tollas diadém) gr. Zichy Lajossal tánczoló, Koburg hgnő (rózsaszín ruhában, gyöngyökkel) gr. Andrássy Aladárral. A csárdás egy órán át tartott. Klotild főhgnő mindvégig tánczoló b. Fehérváril. A főhgnő igéző bájjal, leirhatatlanul kedvesen tánczolja nemzeti tánczunkat. A főhgnő számosakat bemuttatott, s mindenkiel magyarul társalgott. A mulatságnak kiváló magyáros jellege volt; alig lehetett más szót hallani, mint magyart. Éjjelkor a buffetben özőnlött a fényes társaság, a hol hus étellel és pezsgővel szolgáltak. Ezt a fűzértáncz követő hajnali 2 óráig, a mikor a bál véget ért. A sok fényes egyenruhás tiszt között jelen volt egy közhuszár is, gr. Bissingen huszárnőként.

— Egy kis jogos panasz. Azon legszebb időt, a melyet az ember fiatal korában élvez, a mint látom a mostani ifjúság nem tudja felhasználni. A drága időt, melyet a testi s lelki művelésre fordíthatna, inkább egészszégtelen léggel töltött s az ifjúság testi s lelki romlásához alkalmas tárgyakkal ellátott kávéházakban s ehez hasonló helyeken ölik meg. Aldírt sokkal tanácsosabbnak tartaná az ifjúságra nézve, ha az intelligentiának amugy is elkerülhetetlen virás tanulása után fogna a egy részét azon drága időnek arra szentelné, mely által az embertestis ezáltal szellemi ereje kiképzést nyer. Különbben is az ifjúságnak nagyobb részét katonai kötelezettség terheli s a virás ott is nagy előnnyel bír. Szívből ohajtom, hogy kevés szóval ejtett tanácsom a kolozsvári ifju urak között elfogadókra találjon s annak valóságáról a kolozsvári torna-vivoda vívótermében meggyőződhessek a közönség. Különbben ajánlhatom a virást azon uraknak is, kik hivatalos teendők által az egészszetlen sok ülésszékhez kényszerítettek. A virás annyival is inkább nélkülözhetetlen reájok nézve, mivel ezáltal a vér mozgásba jő, s az ellustult test felfrissül. Aldírt kész vagyok azon uraknak, kiknek hivatalos óráik nem engedik a rendes időben való megjelenést, oly időben is órákat adni, melyben hivataluktól viszsza nem tartóztatnak. Chappon Lajos.

— A n.-szabeni állam főgymnasium e hó 14-én tartotta meg Deák Ferenc elhunytá alkalmából a gyászünnepeit. A felgymnasiumban Palczor Károly, az al-gymnasiumban Simon Péter tanárok tartottak sikerült beszédek; a tanuló ifjúság Kölcsey „Hymnus”-át, s Vörösmarty „Szózat”-át énekelte.

— A n.-szabeni tízöltő-egylet e hó 13-án közgyűlést tartott. A parancsnokság jelentéséből kiemeljük, hogy azon egylet 151 tagot számlál. A pártoló tagok száma: 433. — Az egylet bevétele 1875-ben, 3996 frt 55¹/₂ krt, s kiadása 3955 frt 3¹/₂ krt tett. A segélyezési alap 346 frt 40 krra rug. A szerelvények értéke 10,500 frt. — Az év folyamára alatt az egylet 13 tüzvésznél jelent meg.

— Tanító képesítési vizsgálat. A dévai állami tanítóképzőben f. évi ápril 10-én kezdve fog a tanítóképesítési vizsgálat megtartatni. Elállani szándékozók nyujtsák be felszerelt folyamodványaik a megelőző napig aldírtotthoz. Déva, 1876, február 14. Réthi Lajos, tanfelügyelő.

— A dései jótékony nőegylet f. hó 12-én fényes bált rendezett a volt Casino — most iskola — épület helyiségében. A rendezés élén állott Katona I.-né az egylet buzgó elnöke s az étteremben és hőlgyek szolgálták föl a népes vendégseregnek, melynek szép részét szolgáltatta Szamos-Ujvár a közel vidék. Tudósítónk különösen megdicséri a jelenlét hőlgyeket elegáns egyszerűségért, s mint hiszi: szép összeg került be az egylet nemes céljaira.

— Stroussberg neje Moszkvában a vizsgálat biróhoz azon kérséssel folyamodott, engedtetnék meg neki férjénél lakni. A vizsgálat bíró meg is engedte, hogy férje szabái mellett vehessen szállást.

— Tébolj. Regnault, a világhírű francia vegyész folyó hó 9-én a párisi akadémia közülésén hirtelen örlési rohamok lepték meg. Épen felolvasást lett volna tartandó s a rohamok akkor érték el, midőn a szószékre akart lépni.

— A 13 aradi vértanú emléksobrára már 50,000 forint gyűlt össze, minek foly-

tán legközelebb pályázat fog hirdettetni a szoborra, melyet And főterén fognak felállítani.

— Estély Andrássy grófnál. A külügyminiszter első estélye mult szombaton volt. A hivatalos világ, mint máskor, most is teljes számmal jelent meg, úgy hogy csakhamar a meghatározott órá után a tündéri fényben uszó termek már mind egész a szoronyágig megteltek. Az arisztokratia fiatal hőlgyei toilletteik egyszerűségével ragyogtak, köztük Andrássy Ilona grófnő, a miniszter leánya, ki ez alkalommal először jelent meg atyja előadó estélyén. Egyszerű fehér ruhát viselt élő virágokkal diszítve; fejdísz is élő virág volt. A fehér szín általában tulnyomó volt a fiatal hőlgyek toillettein. Féltenegye órákor hármas csöngettyűszó jelentette a király megérkezését. Andrássy gróf és neje elője siettek, s ő felsége diszid ezredesi egyenruhában, s Andrássy grófnő vezetve csakhamar a terembe lépett. Király ő felsége igen jó kedvűnek látszott. A második teremben foglalt helyet és ott tartott cerclét. Eleinte kizárólag hőlgyekkel társalgott, később azonban kórsétát tett, több urat is megszólított, s a táncokat is több ideig nézte. Csak éjjel után távozott.

— Jótékonyág. Az erdélyi r. káth. püspök ő nmlga a h.-karácsonfalvi takarékmagtárra 50 frtot, a mikó-ujfalvi magtárra 25 frtot, a korondi takarékmagtárra 25 frtot, a jobbágytelki templom számára szerzett jótárképre segélykép 80 frtot, a kolozsvári Fröbel-intézetnek 20 frtot, a bukaresi templom építésére 25 frtot, a budai „Mária-Erzsébet” szegénységilyő-egyletnek 20 frtot, a brassói nőegyletnek 20 frtot, a n.-szabeni gör. katholi. k. népiskolára 20 frtot, szegények segélyezésére 50 frtot, a kászoni minorita szerzetnek harang öntetésére 50 frtot, egy árvaifju neveltetésért 104 frtot, a magyar tisztai árva segélyezésére 30 frtot, a kolozsvári tízöltő-egylet javára 10 frtot, a kolozsvári jogász-segélyző-egyletnek 10 frtot, a fancsali r. k. kántortanító fizetésének javítása céljából állitandó magtárra 50 frtot, az etédi r. k. népiskola számára vásárolt telk árába 433 frt 33 krt kegyeskedett adományozni.

— Apró hírek. Horváth Mihály, a pest-belvárosi szabadelvű párt jelöltje, Deák Ferenc leendő utóda, tegnapelőtt este mondta el program-beszédét. — A szabadelvű párt köre Pálk Gézát bízta meg Deák Ferenc arczképének lefestésével. — Beck Károly, a jeles német költő, a bécsi új „Illustrirte Zeitung”-ban két strophás dísz költeményt írt Deák Ferencről, ki „féldióbbon egész ember, beteg korban egészséges férfi vala.” — Hire ment: hogy királyné ő felsége, lordok meghívása következtében, Angliába menne lovas vadászatra. — Budapesten a napokban két iker-fiu látott napvilágot. A két fiúcska anyja egy — alig tizenhárom éves leányka. Mindhármán jó egészséggben vannak. — A z osztrák államvasut két vonata tegnapelőtt Kladbürg közelében összeütközött. Egy pár vasuti kocsi teljesen szétzúzatott s hir szerint két emberélet is esett áldozatul.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Február 15-én 5% Metaliques 6860 frt
Kamat — 5% Nemzeti kölcsön 73 65
frt. 1860-iki államkölcsön 111,25 Bankrészevények 871. — Hitelrészevények 175. — London 114,85. frt. Ezüst 10320 Cs. kir. arany 5.41 — Napoleond'or 9.20 — 100 mark német értékű 56.65

Urbéri kötvények: Magyarországi 72.25
Temesvári 75.75 Erdélyi 76. — Horvátországi 86. —

Felolós szerkesztő: Békésy Károly.

Nyilttér.

Köszönet nyilvánítas.

Mélyen meghatva attól a szíveségtől, mit a kolozsvári t. zeneegyletek, névszerint a Conservatorium, a Dalkör, a Hilária testületileg és egyes tagilag Pichler Bódogn — fájdalom, már néhai — kedves férjem irányában tanusították: bánatos szívvel, de hálásan nyilvánítom köszönetemet hozzájuk. Nem különben hálát mondok szeretett tanítványainak, kik feláldozó törekvéseit életében ragaszkodással és az utolsó tisztesség tételkor buzgó részvétükkel viszonzózták. Vegyék szívesen mindnyájan egy bánatos özvegynek egyszerű, de mély érzésből fakadó forró köszönetét.

Kolozsvárt, 1876, febr. 14.

Özv. Pichler Bódogné s. k.

Szemüvege

szükségűket, akik szemüket jó üvegekkel kívánják gondozni, van szerencsém emlékeztetni, hogy szemüveg, csipetítő-, lorgnette-, sat. szükségűteteket mielőbb fedezni sziveskedjenek, mert itteni fióküzletemet (belmonostor utca 9 sz. a.) a jövő hóban már meg fogom szüntetni. Ugyanott mindenféle díszűru a vétáron alól kapható.

tisztelettel

Boscowitz A.

látározás Bécsből.

Nem hivatalos.

Haszonbéri hirdmény.

A kolozsvári ev. ref. főtanoda és egyház főtér 22 szám alatti
László-háza
folyó év ápril 24-től kezdve, három egymástán következő évek, folyó év
február-hó 26-án délután 2 órakor,
alatt az ötteremben tartandó szó- és zártírásheli közértesítés után haszonbérbe
adatik. A feltételek addig is megtekinthetők az árverezésre határozott helyiségben
a vendéglőnél.

Ó csász. és apost. kir. Felsége
a birodalomnak innesső felének polgári ezéjaira szánt
XVII. állam-jótekonysági sorsjáték
megnyitását
megparancsolni és legkegyelmesebben elhatározni méltóztatott,
hogy ezen sorsjáték tiszta jövedelme
a salzburgi országos-választmányának egy lelenczház-alapítására,
az esetleges maradók pedig egyenlő részekben
a bécsi női iparegyesületnek és az alsó-austriai lelencz-alapnak
adassék át.

Ezen legfelsőbb parancs folytán megnyitja a cs. kir. lotto-jövedéki
igazgatóság ezen

állam-jótekonysági sorsjátékot,
melynek nyeresiményei a játéktér szerinti összesen
névértékű **220.000 frtból áll.**

Ezen rendkívül dúsán ellátott, a résztvevőkre nézve szokatlan előnyökkel
öszekötött sorsjáték
5273 nyerőszámot tartalmaz,

(44)	és ugyan:	(1-2)
1 főnyerő-számot	80.000 frttal	
1 „	15.000 „	papír-jövedékben
1 „	5.000 „	az 1876-ik évi
20 nyerőszámot, mindenik	1.000 „	május 1-től járó
100 „	100 „	kamatfelvétellel.
50 „	100 „	hitelsors-jegyek
ben, mindenik	100 „	névértékben,
100 nyerőszámot Bécs közönségi		
(juttalmi) sorsjegyekben, mindenik	100 „	
1500 sorzati nyeresiményt, salzburgi	20 „	
sorajegyekben, mindenik	20 „	
1000 sorzati nyeresiményt készpénzben,	20 „	
mindenik	20 „	
2500 sorzati nyeresiményt készpénzben,	10 „	
mindenik	10 „	

A húzás visszavonhatatlanul megtörténik
1876-ik évi május 4-én.

Egy sorsjegy ára **2 frt 50 kr.** oszt. értékben.

A cs. kir. Lotto-jövedéki igazgatóság.

Thurmburgi Latour Károly.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. lotto-igazgatóság jótékony célokra szánt állam-sorsjátékok osztályánál (Belváros,
Riemerstr. 7. szám) Jakoberhof, egy egyenként mint részletekben vásárolhatók, vagy a járandó pénzösszeg beki-
dése mellett írásban is megrendelhetők. — Kaphatók továbbá Bécsben minden cs. kir. lotto-jótekonyság és cs. kir.
dohány-kereskedésben, a cs. kir. és a magyar kir. országokban, minden lotto-átvitelű és lotto-jótekonyság, az
adó- és posta-hivataloknál, dohány-árúknál, vasút- és gőzhajó-állomási hivataloknál, nem különben a birodalom
sok városában és jelentékenyebb helyeiseiben felállított sorsjegy-áruló közökeknél.

Kiadó

Kolozsvárt, a hidutezában a
27. számú sarok háznál,
Szent-György naptól kezdve a Sallai
István-féle bolt, a mely igen al-
kalmas kávéház, vagy vendéglőnek
is ha szükséges, van több szoba is
hozzá.

Értekezhetni 29. szám alatt a
Reschner Dániel ur kereskedé-
sében.

„PURITAS” Haj-iffító-tej.

A „Puritas” nem hajfesték, hanem
tejemű folyadék, mely majdnem azon csodá-
latos hatással bír, hogy ősz hajakat megifjít,
azaz lassanként, még pedig legkésőbb tíz-
zennégy nap alatt ama színt visszaadja,
melyet eredetileg bírt!

A „Puritas” nem tartalmaz festékanya-
got. A haj tisztsá szerinti vízzel mosathatik, le-
het fehérrel átvonni vankoson aludni és gőzfür-
dőt használni, a festéknek nyoma sem vehető
észre, mert a

nem fest, hanem iffítja és pedig a leghezsabb
és legdúsabb női hajzatot és a férfi haját és
szakállát.

Egy üveg „Puritas” ára 2 frt. (postai
szétküldésnél 20 kr-t több) a készpénzzel, vagy
utánvétellel kapható: **Franz Otto és társá-
nál, Bécs, Mariahilferstrasse 38. szám.**

Raktárak:

Kolozsvárt: **Valentini gyógyszer-
rész, Redoute soron.**
Gy. Fehérvár: **Csikó Kristóf.**
Fogarasz: **J. P. Herrman gyógyszerész.**
N.-Szobon: **Gürler Károly.**
Segesvárt: **J. B. Teutsch.**

Óvás: hamisítás és utánozások ellen. A
t. ez. vonókért kérjük, hogy jól figyeljenek az-
gükkre, mely minden üveg fenelel és tokján
látható „mióthygy hajiffító-tej” cím alatt
utaztatok is láthatók.

A hamisítás ellen határozottan szavazol.

Dr. Popp J. G.
cs. k. ndv. fogorvos, Bécs, Bognersgasse 2. s z
26 éven át kipróbált

Anatherin-készítményei

Odvás fogak betöltésére
nincs hathatósabb és jobb szer. mint **fo-
plombeja**, melyet minden ember könnyen
és logesekebb fátyalom nélkül az odvas fogat
kitöltheti. A fog plombe a fogmaradékkal és fog-
hússal egyesítve minden további elrontást aka-
dályozza és a fájda/mat csillapítja.

Anatherin szájviz

1 forint 40 krajczáros palackokban,
legjelesebb szer csúszos fogfájás, a foghús gyú-
ladása, dagasztása és kisebzése ellen; feloldja a
megieív fogkövet s gátolja annak újraalakulá-
sát, megerősíti a mozgó fogakat a foghús meg-
száradtása által; a midőn a fogakat és foghúst
minden ártalmas anyagtól megtisztítja, a szájnak
kellemes frisseséget kölcsönöz, eltávolítja a száj
rossz bűzét csak rövid ideig használat után is.

Anatherin fogpép

E készítmény megörzi a lehellet frissességét
és tisztaságát, azonkívül arra is szolgál, hogy
a fogaknak vakító fehérséget kölcsönözzön, azok
romlását gátolja a a foghúst megerősítve.

Növény-fogpora

Anyagra tisztítja a fogakat, hogy napokonki
használatával által nemcsak az annyira kellemetlen
borkó távolíttatik el, hanem a fogak glazurja és
fehérsége is mindinkább gyarapodik. — Egy do-
boz ára **60 kr. o. é.**

Fogkefék felnőttek számára 1 darab 80 kr.
gyermeknek 1 darab 50 kr.
Raktárak: Kolozsvárt: **Engel J.,
dr. Hintz és Wolf gyógyszerészeknél, Kar-
váy Á.-nál,** ugyintén **Erdély** minden gyógy-
szertárban, illatszer és díszmű kereskedéseiben.

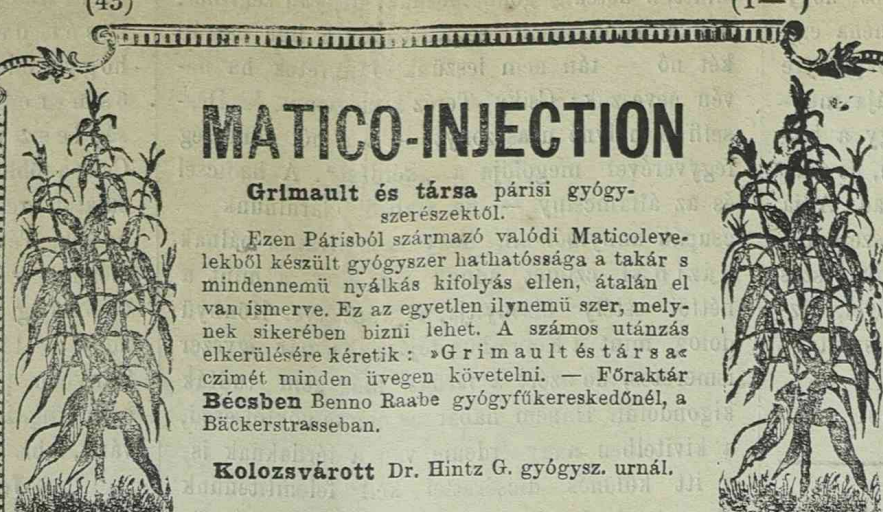
ÓVÁS.

Ast tapasztalom, hogy az általam 26 év óta készített
és közzétett

Anatherin szájviz
használatára és eladatik.
A t. közönség ámitására az ezen hamisítás készítői
ugyanazon felszerelést használnak, mint mindeik el a
saját gyártmányaimat állítom.
Ennélfogva mindenkit figyelmeztetek, hogy az ál-
talam készített Anatherin-Szajviz, mindenkor teljes csomag-
mel, **J. G. POPP** cs. kir. udvari fogorvos Bécs, Bogners-
gasse 2. a cs. kir. osztrák udvari csimzettel (kétfejű
sas griffjével tartva) és a törvényesen leltett orvosszaggal
lesz ellátva, és mindazon készítmények, melyek ugyan ha-
sonló, de nem éppen az itt leírt felszereléssel lesnek
ellátva, hamisításnak tekintendők, egyidejűleg artis meg-
jegyzem, hogy a hamisított Anatherin-Szajviz, mely gyar-
kan kártékony hatás, olcsóbban adatik el. Azért is, hogy
egy részt valódi Anatherin-Szajvizem jó hírneve a hamis-
ított által csorbulhat ne szenvedjen, másként meg, hogy
a hamisított ellen fölfehesek: tis letelelt felkérem a t.
cs. közönséget, hogy a hamisítottnak megismert Anathe-
rin-Szajvizet az eladó neve megnevezése mellett, általam
valódi ellen csejőve ki.

J. G. Popp,
csász. kir. udvari fogorvos Bécs, Bognersgasse 2.

(43)
(1-2)

MATICO-INJECTION

Grimault és társa párisi gyógy-
szerészektol

Ezen Párisból származó valódi Maticoleve-
lekből készült gyógyszer hatatósága a takar s
mindenemű nyákás kifolyás ellen, általán el
van ismerve. Ez az egyetlen ilyenmű szer, mely-
nek sikerében bízni lehet. A számos utánzás
elkerülésére kérek: s Grimault és társa c-
szimét minden üvegben követelni. — Foraktár
Bécsben Benno Raabe gyógyfűkereskedőnél, a
Bäckerstrasseban.

Kolozsvárott **Dr. Hintz G.** gyógysz. urnál.

zombi
dents

Europában egyetlenek

az általán feltalált cs. kir. kiv. szabadalmazott,
javított,

a szájpaddást szabadon tartó fogak!

Szerencsésnek érzem magam a n. érd. t. cz. közönségnek tudni adhatni, hogy
hozzas és költséges kísérletek után sikerült mesterséges fogorok előállításában ismét egy
feltalálást tennem, a mely minden eddig ismeretesi felülmúl, s megjegyzem, hogy azon
kellemes helyzetben vagyok, hogy e fogakkal sokkal olcsóbban szolgálhatok, mint mosta-
nig lehetséges volt. (33) (3-3)

A midőn minden további dicseréstől tartózkodom, remélem, hogy a n. érd. t. cz.
közönség találalmányom jótekonyságából igen számos használatot teend.

Herzl D.

több cs. kir. szabadalom tulajdonosa javított
fogak és fogorokra nézve,
Bécs, I. Adlergasse 1. és Franz Josefs-Quai 1.

fogak
denti

Épen most jelent meg

s **Stein János** könyv- s zenemű kereskedése
által megszerezhető:

Elemér dalai

20 dal

melyek közül többet Tamássy József az újabb népsziművekben
általános tetszés közt énekel.

- Huzzad cigány.
 - Nincs a földön oly édes érzélem.
 - Be szomorú ez az élet.
 - Daru meg jó, meg a gölya.
 - Hűvös erdő.
 - Három forint.
 - Ez a kis lány azt hiszi.
 - Szóljak avagy ne is szóljak.
 - Csak egy szép lány van-e világon.
 - Lombos ágra.

- A te piezi piros ajkad.
 - Ha én kedvesemről gondolkodom.
 - Kertek alatt van egy árok.
 - Hej de nagyon elfogott a bánat.
 - Összejártam ungot, borket.
 - Rózsabokor a domboldalon.
 - Kikíries bokor a kertbe.
 - Halál madár kuvikol a háztetőn.
 - Hej a legény mind oly csalfa.
 - Hogy maradtam hű a leány.
- Énekhangra zongora kísérettel szerző **SENTIRIMAY ELEMÉR**
(Németh János) Ára 2 frt.

A magyarhoni királyi tudomány-egyetemek négy karánál tartatni szokott
tudorsági szigorlati; valamint azon egyetemek jog- és államtudományi
karánál különösen fennálló tanulmányi és vizsgálati rendszer újja szervezése
tárgyában

KIBOCSÁTOTT

M. K. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTERI

SZABÁLYRENDELETEK.

A közepstanodai (gymn. és reáltanodai) tanárvizsgálat... is kiterjesztve.
Közhasználatra öszszeállította:

CSIKY JOZSEF

egyetemi hivatalnok.

Ára füzve **40 kr.**

A ki mer, az nyer!

Csak 2 frt.
Csak 2 frt.

ANALYSE des LOTTO.

Wissenschaftliche Begründung
aller Vortheile

im Zahlen-Lotto zu gewinnen,

nebst
Kabbalistischem Emporium
von
R. von ORLICÉ
Professor des Mathematik.

8963 sz.

Tisztelt tanár úr!

Fogadja egy, Ön játékmódja által, gazdaggá és
szerencsésé lett boldog család forró halálköszönét.
A legnagyobb nyomor közepette Ön játékmódjához folya-
modtam, s nem csalódtam. Biztos számításai nem csaltak
meg. Legelső húzásban számaim kihúztak és én
szerencsésé lettem! még egyszer forró
halálmat!!

Bécs, 1875

Meyer.

Egyedül biztos mód gazdaggá lenni!
CSALHATATLAN út a biztos nyeresérei!

Nem a véletlen, hanem a tudomány vezet sikerhez!

CSAK február-hó végeig

Mesés árleszállítás

Stein János könyvkereskedése Itál Kolozsvárt
következő művek rendkívüli
leszállított áron kaphatók:

ABBÉ *** Az elátkozott. Regény. Franciaából ordította Henter
János. 4 kötet. 4 frt helyett, 2 frt.
SUE EUGEN. Párisi titkok. Regény. 15 kötet. 12 frt helyett,
csak 7 forint.
GARIBALDI A szerzetes uralma, vagy Róma. 19-dik században.
Regény. 2 kötetben. 4 frt helyett, csak 2 frt 0 kr.
SZÜNORÁKRA. A magyar ember új házi könyvtára. — Jókai Mór, Ma-
gyes Lajos, Moldován Gergely, Sáni László, Orán Balázs, K. Pap,
Miklós, Szász Béla, P. Szathmáry Károly, Szilágyi Sándor sat. m.
veiből. — Ára 60 kr helyett, csak 30 kr.
FELI ESTVÉKRE. Jeles külföldi írók beszélyeiből. 2 kötet.
(Első kötet: A kis Anna. Elbeszélés. Irta Grimm. — Salvadora. Egy orvos
naplójából. Elbeszélés. Irta Wells. — Második kötet: Nymphaea. Elbeszélés
Jensen Vilmostól. — A félelmes utitárs. Beszély Bell Györgytől. — Szürke
János. Elbeszélés Hayden Frigyesstől. — Két lóvész. orosz beszély Puskin
Sándortól. — Ára 2 frt helyett, 1 frt 40 kr.
BORGIA LUCREZIA a méregkeverő hercegnő, vagy római titkok. Tör-
téneti regény VI. Sándor pápa idejéből. Az angl eredeti után. 14
füzet. Ára 3 frt 50 kr. helyett 2 ft.
MARMIER. A kisértő. Francia regény. 1 frt helyett, csak 60 kr.
ALY BEY. Kelet tündérvilága, vagy Száif Züázán szultán. Arab
regék. Fordította Orbán Balázs. 2 részben. Ára 2 frt helyett, 1 frt.

A pesti városi árvaház tulajdona

HAZAFIAS EGYLETEKNEK és CASINKNAK:

DEÁK FERENCZ

olajnyomatu nagy arcképe

szeles arany rámban, **Thán** eredet legjobb-
nak elősmert festménye után.

Ára **25 forint**

DEÁK FERENCZ

arcképe

Ára

1 frt 30 kr.

Rendkívül fontos az álarczos bált látogatók részére!

A Párisi „Bureau de littérature technique à Bâle” kiadásában megjelent:
„Les modes françaises etc.” 30 színezett la a népek viseletei-
ről a 13. századtól e század elejéig. Egy egy la ára 1 frt.
„Haute Nouveauté de Paris.” 10 színezett lap. — A Párisi ál-
arczos bálakon kiválólag kitűnt érdekes jelmezcsoportzatok ábrái. —
Ára 2 frt 70 kr.
„Costumes de fantaisie pour un bal travesti” — Dessins inédits
de A. Grévin. Paris. — Grévin, e híres francia művész, örökvidam
tolláról 24 bájos hölgyalakot állít elő remek jelezekben.
Diszkrétben 9 frt 40 kr.
„Album de travestissements élégants.” Dessins inédits de Compe-
Calix. 15 lapon a legelegánsabb s mult évben Párisban feltűnő
okozott jelmezeket ábrázolja. — Ára 3 frt 80 kr
„Second album de Travestissements nouveaux” Paris. 12 remek
jelmez csoportozat művésziessen öszszeállítva. Ára 2 frt 70 kr.
„Zur Geschichte des Costüme” nach Zeichnungen von W. Dietz
etc. 34 lapon népviseleteket ábrázol. Ára 4 frt 4 kr.
Ezeket kívül nagy választékban vannak **jelmez minták** 30
krtól, 1 frt 20 krig.

Irodai fali naptár 1876 évre.

Különösen hivatali használatra.

Katholikus és protestáns, görög-orosz és izraelita- naptárral, helyeg- és
illeték-táblákkal, s a Királyhágon inneni részek (Erdé) törvényszékeinek
és járásbiróságainak táblázatos kimutatásával.

Ára **30 kr.**

Postán küldve **32 kr.**

birtok rendezésről

az **ERDÉLYI** részekben.

A JÁN LVA

az erdélyrészi-képviselők és akereske-
delem-, ipar- és föld-mivelés-ügy minisz-
ter figyelmébe

az Erdélyi Gazdasági-Egylet egy tagja által.

Ára **60 kr.**